

1. Розв'язати в натуральних числах рівняння: $a! + b! + c! = d!$.

Розв'язання. Не порушуючи загальності можна стверджувати, що $a \leq b \leq c$. Тоді з даного рівняння слідує, що $d > c$, а отже $d \geq c+1$, $d! \geq (c+1)! = (c+1) \cdot c! > 3c! \geq a! + b! + c!$ якщо $c+1 > 3$.

Отже, при $c+1 > 3$ рівняння коренів не має. Тому $c=1$ або $c=2$. Залишилось перевірити, що із можливих наборів $(1,1,1)$, $(1,1,2)$, $(1,2,2)$, $(2,2,2)$ трійок (a,b,c) рівнянню задовольняє лише останній.

Відповідь. $a = b = c = 2$, $d = 3$.

2. Розглянемо всі можливі параболи $y = x^2 + ax + b$ ($a, b \in \mathbb{R}$), які перетинають осі координат в трьох різних точках. Для кожної такої параболи через ці точки провели коло. Довести, що всі ці кола мають спільну точку.

Розв'язання. Розглянемо довільну параболу $y = x^2 + ax + b$, яка перетинає осі координат у трьох точках. Зрозуміло, що дві з них належать осі абсцис: $A_1(x_1; 0)$, $A_2(x_2; 0)$ (нехай $|x_1| \leq |x_2|$), а одна – $B(0, b)$ – осі ординат. Нехай ω – коло, що проходить через ці три точки і нехай воно вдруге перетинає вісь ординат в точці $C(0, c)$ (якщо коло дотикається до осі ординат, то $c = b$).

Очевидно, що $b \neq 0$. Розглянемо два випадки: якщо $b > 0$ і якщо $b < 0$. Якщо $b > 0$ (рис. 1), то OB є січною кола, як і OA_2 . За властивістю січних, які проведено з точки O до кола ω , $OC \cdot OB = OA_1 \cdot OA_2$. За теоремою Вієта $OA_1 \cdot OA_2 = b$. Тоді $OC \cdot b = b$, звідки $c = 1$. Таким чином, в цьому випадку коло проходить через точку $(0; 1)$.

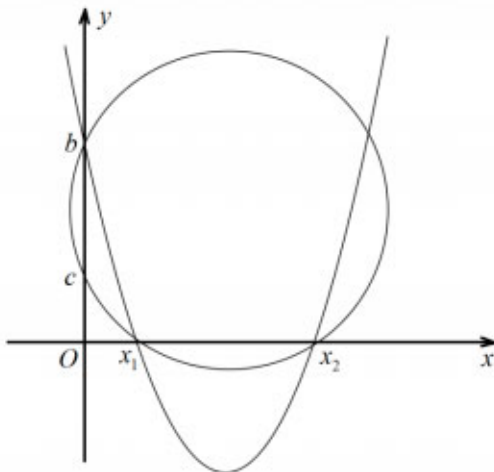

Рис. 1.

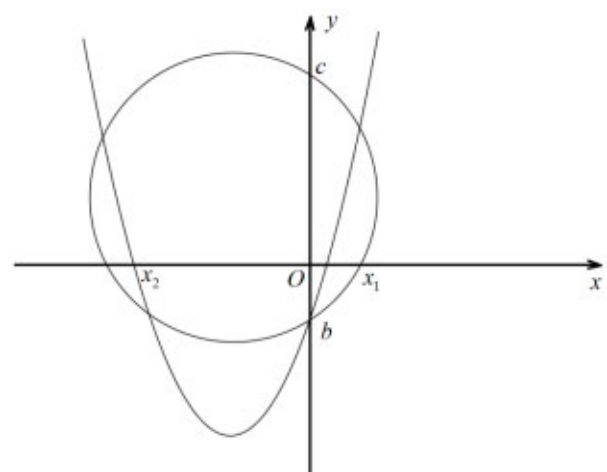

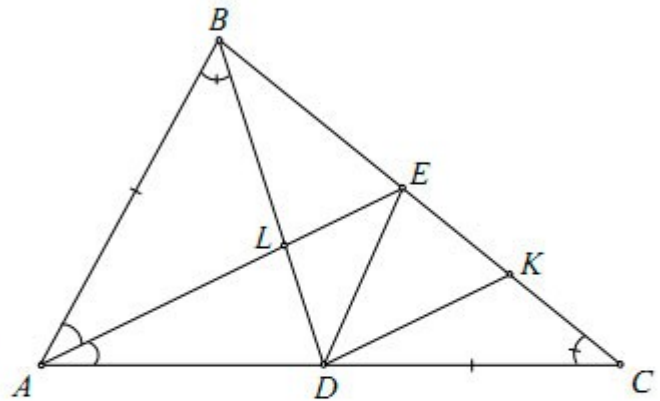
Рис. 2.

Якщо ж $b < 0$ (рис. 2), то точка O лежить всередині кола ω , а саме коло ω вдруге перетинає вісь ординат в точці $C(0; c)$, де $c > 0$. При цьому $OA_1 \cdot OA_2 = |b| = -b$. Згідно з властивістю хорд, що перетинаються, $OC \cdot OB = OA_1 \cdot OA_2$, а тому $c \cdot (-b) = -b$ і знову $c = 1$. Таким чином, усі кола проходять через точку $(0; 1)$.

3. В трикутнику ABC точка D належить стороні AC , кути ABD і BCD рівні, $AB = CD$, AE – бісектриса трикутника ABC . Довести, що пряма ED паралельна прямій AB .

Розв'язання.

Проведемо DK паралельно AE (точка K належить стороні BC). Трикутники ABL і CDK рівні за стороною та двома прилеглими кутами ($AB = CD$, $\angle BAL = \angle EAC = \angle KDC$ і $\angle ABD = \angle KCD$). Тоді $AL = DK$, $\angle BLA = \angle DKC$. $LDKE$ – рівнобедрена трапеція ($\angle BLA = \angle DLE = \angle DKC = \angle LEK$). Трикутники ALD і EKD рівні за двома сторонами та кутом між ними ($AL = DK$, $LD = EK$, $\angle ALD = \angle EKD$). Тоді $AD = DE$, трикутник ADE – рівнобедрений. Отже, $\angle BAE = \angle EAD = \angle DEA$, з чого слідує, що пряма AB паралельна ED .

4. Обчислити значення виразу

$$\frac{1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + 2012 \cdot 2013 + 2013 \cdot 2014}{1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + 2011^2 + 2013^2}.$$

Розв'язання. Перетворимо чисельник даного дробу, попередньо додавши до нього $0 \cdot 1 = 0$, що не змінить його значення :

$$\begin{aligned} & 0 \cdot 1 + 1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + 2010 \cdot 2011 + 2011 \cdot 2012 + 2012 \cdot 2013 + 2013 \cdot 2014 = \\ & = (0 \cdot 1 + 1 \cdot 2) + (2 \cdot 3 + 3 \cdot 4) + (4 \cdot 5 + 5 \cdot 6) + \dots + (2010 \cdot 2011 + 2011 \cdot 2012) + \\ & + (2012 \cdot 2013 + 2013 \cdot 2014) = \\ & = 1(0 + 2) + 3(2 + 4) + 5(4 + 6) + \dots + 2011(2010 + 2012) + 2013(2012 + 2014) \\ & = 1 \cdot 2 \cdot 1 + 3 \cdot 2 \cdot 3 + 5 \cdot 2 \cdot 5 + \dots + 2011 \cdot 2 \cdot 2011 + 2013 \cdot 2 \cdot 2013 = \\ & = 2(1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + 2011^2 + 2013^2). \end{aligned}$$

Тепер знайдемо значення даного виразу, знаменник якого, очевидно, додатний:

$$\frac{1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + 2012 \cdot 2013 + 2013 \cdot 2014}{1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + 2011^2 + 2013^2} = \frac{2(1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + 2011^2 + 2013^2)}{1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + 2011^2 + 2013^2} = 2.$$

5. Нехай дано множину, яка складається з 18 послідовних натуральних чисел. Доведіть, що неможливо здійснити розбиття цієї множини на дві такі підмножини A та B , що добуток всіх елементів множини A дорівнює добутку всіх елементів множини B . (Тут під розбиттям множини розуміється подання її у вигляді об'єднання двох підмножин, які не мають спільних елементів).

Доведення. Припустимо, що знайдеться така множина $S = \{n, n+1, n+2, \dots, n+17\}$ із 18 послідовних натуральних чисел, яку можна розбити на дві множини A та B з рівними добутками елементів. По-перше, серед цих чисел не може бути чисел, що діляться на 19. Справді, якби таке число знайшлося, то воно було б єдиним, яке ділиться на 19 серед послідовних 18 чисел і тоді тільки в одному добутку був би множник 19. Отримали протиріччя. Отже, всі числа з множини S не діляться на 19. Розглянемо ці числа за модулем 19. Добутки в A і в B рівні, а значить конгруентні за модулем 19. Добуток усіх 18 чисел конгруентний за модулем 19 з числом $18!$, яке в свою чергу за теоремою Вільсона конгруентне -1 за модулем 19. Але квадрати цілих чисел не можуть бути конгруентними з числом -1 за модулем 19, в чому легко переконатись, склавши таблицю остач при діленні на 19:

Остача при діленні на 19 числа k	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Остача при діленні на 19 числа k^2	1	4	9	16	6	17	11	7	5	5	7	11	17	6	16	9	4	1

Одержана суперечність говорить про те, що наше припущення неправильне, а тому якою б не була множина з 18 послідовних натуральних чисел, її не можливо розбити на дві підмножини з рівними добутками.